

**Bruxelles, 4. prosinca 2025.
(OR. en)**

16330/25

COMPET 1294	POLCOM 369
IND 577	FDI 59
MI 1010	ENV 1333
RELEX 1625	ENER 649
WTO 123	DUAL USE 59
COMER 183	TELECOM 458
CYBER 365	MAP 155
RECH 544	RC 56
PROCIV 177	

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	3. prosinca 2025.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije

Br. dok. Kom.:	COM(2025) 945 final
Predmet:	KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU, EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA Akcijski plan RESourceEU Ubrzavanje provedbe naše strategije za kritične sirovine radi prilagodbe novoj stvarnosti

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2025) 945 final.

Priloženo: COM(2025) 945 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 3.12.2025.
COM(2025) 945 final

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU,
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA**

Aksijski plan RESourceEU

**Ubrzavanje provedbe naše strategije za kritične sirovine radi prilagodbe novoj
stvarnosti**

KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU, EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA

Aksijski plan RESourceEU

Ubrzavanje provedbe naše strategije za kritične sirovine radi prilagodbe novoj stvarnosti

UVOD

Dosadašnje iskustvo pokazalo je da uz dovoljnu razinu ambicija i prave alate EU može smanjiti čak i duboko ukorijenjene ovisnosti. Dokaz u prilog tome je plan *REPowerEU* ⁽¹⁾, koji je preoblikovao naše energetske okruženje i rezultirao postupnim ukidanjem uvoza ruskog plina. Komisija danas donosi akcijski plan RESourceEU, u okviru kojeg se smanjenje rizika i diversifikacija na sličan način primjenjuju na opskrbu kritičnim sirovinama. Akcijski plan RESourceEU obuhvaća širok spektar instrumenata politike te privatne i javne aktere kako bi zajedno ubrzali provedbu strategije EU-a za kritične sirovine te smanjili kritične ovisnosti EU-a i ojačali njegovu gospodarsku sigurnost.

EU je još 2024. u Aktu o kritičnim sirovinama predstavio ambiciozne mjere ⁽²⁾. U tom su aktu utvrđeni jasni ciljevi za sigurnost opskrbe u EU-u: EU bi do 2030. trebao postići kapacitet za vađenje 10 %, preradu 40 % i recikliranje 25 % strateških sirovina koje koristi ⁽³⁾. Istodobno bi trebao diversificirati izvore opskrbe kako mu ispunjavanje više od 65 % potreba ne bi ovisilo o opskrbi iz jedne zemlje. Cilj je jasan, no potrebno je intenzivnije raditi na njegovu ostvarivanju.

Kritične sirovine presudne su za konkurentnost, čistu energiju i digitalnu tranziciju EU-a, kao i za njegove obrambene potrebe i potrebe u zrakoplovno-svemirskoj industriji te za sigurnost opskrbe hranom. No za većinu kritičnih sirovina (uključujući njih 26 koje su relevantne za energetske tranziciju) EU prekomjerno ovisi o uvozu iz trećih zemalja. Kina je uspostavila dominantan položaj u globalnim proizvodnim kapacitetima u svim fazama lanca vrijednosti, od vađenja do proizvodnje metala ili magneta ⁽⁴⁾. Takav dominantni položaj stvara ovisnosti za EU i druge partnere i sve više se koristi kao oružje u geopolitičke svrhe, što može znatno utjecati na proizvodnju u EU-u. Kriza u opskrbi kritičnim sirovinama stvarna je i izrazita prijetnja EU-u.

⁽¹⁾ https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/actions-and-measures-energy-prices/repowereu-3-years_en

⁽²⁾ Uredba (EU) 2024/1252 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o uspostavi okvira za osiguravanje sigurne i održive opskrbe kritičnim sirovinama i o izmjeni uredbi (EU) br. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 i (EU) 2019/1020.

⁽³⁾ Strateške sirovine su podskup kritičnih sirovina. Definirane su u Aktu o kritičnim sirovinama, a koriste se u strateškim tehnologijama za digitalnu i zelenu tranziciju te za obrambenu industriju i zrakoplovno-svemirsku industriju. Strateške sirovine i kritične sirovine navedene su u prilogima 1. i 2. Akta o kritičnim sirovinama.

⁽⁴⁾ Carrara, S., Baldassarre, B., Jakimów, M., Kuzov, T., Mc Govern, L. i dr., Dubinska analiza kritičnih sirovina za vjetroturbine u EU-u (*Deep dive on critical raw materials for wind turbines in the EU*), Black, C. (urednica), Ured za publikacije Europske unije, Luksemburg, 2025., <https://data.europa.eu/doi/10.2760/5665594>, JRC141759.

Sve veća potražnja za kritičnim sirovinama potiče geopolitičko natjecanje za pristup resursima. Kina primjenjuje pristup koji obuhvaća cijeli lanac opskrbe i iskorištava svoju tržišnu snagu u opskrbi kritičnim sirovinama kako bi stalno širila svoj vodeći položaj u ključnim lancima vrijednosti niže u proizvodnom lancu (baterije, električna vozila ili vjetroturbine). To se postiže kombinacijom netržišnih politika i praksi, uključujući subvencije u cijelom lancu vrijednosti koje pridonose povećanju domaće proizvodnje, stvaranju viška kapaciteta, primjeni predatorskih praksi u opskrbi i određivanju cijena, prisilnom prijenosu tehnologije i ulaganju u kontrolu lanaca vrijednosti u trećim zemljama.

Uz to, Kina je u zadnje tri godine donijela niz mjera za kontrolu izvoza koje se odnose na kritične sirovine kao što su grafit, galij, volfram, bizmut, germanij i elementi rijetkih zemalja, ali i konačne proizvode kao što su baterije ili oprema povezana s obradom elemenata rijetkih zemalja. Ograničenja od 9. listopada 2025. obuhvaćaju kontrolu inozemnog korištenja svih industrijskih ili obrambenih proizvoda koji sadržavaju određene kritične sirovine. Odgoda stupanja tih ograničenja na snagu za godinu dana pruža samo privremeno i djelomično olakšanje. Na industrijske aktere u EU-u i dalje utječu druge mjere koje su i dalje na snazi i koje uzrokuju administrativne blokade i kašnjenja u pomorskom prometu. Europski proizvođači automobila i strojeva te proizvođači medicinskih proizvoda neumorno rade na osiguravanju opskrbe trajnim magnetima koji sadrže elemente rijetkih zemalja. S obzirom na malobrojne alternative na tržištu, često su prisiljeni čekati, bez jasnih rokova za dobivanje dozvola, i od njih se zahtijeva da pruže osjetljive poslovne informacije.

To bi moglo dovesti do prestanka proizvodnje i, u konačnici, do zatvaranja postrojenja i otpuštanja zaposlenika, što ugrožava gospodarsku sigurnost, dugoročnu konkurentnost i ciljeve tranzicije EU-a. Kritične ovisnosti u opskrbi određenim kritičnim sirovinama mogle bi ugroziti i sposobnost EU-a da ostvari svoje ciljeve u pogledu obrambene pripravnosti do 2030. i pruža vojnu potporu Ukrajini, što izravno ugrožava sigurnost i otežava postizanje ciljeva Komunikacije o europskoj gospodarskoj sigurnosti ⁽⁵⁾. Među glavnim je ciljevima gospodarske sigurnosti i povećavanje otpornosti tih strateških lanaca opskrbe, njihova zaštita od vanjskog uplitanja i sprečavanje rizičnih ovisnosti. Mjere za smanjivanje svojih ovisnosti poduzimaju i drugi globalni akteri, primjerice Sjedinjene Američke Države, koje provode projekte u području kritičnih sirovina na temelju sporazuma o otkupu i potpisuju partnerstva s partnerskim zemljama.

Sada je potrebno u okviru usklađenog pristupa Tima Europa provesti odlučnije i brže mjere u EU-u jer tržišni akteri ne mogu sami ostvariti potrebnu diversifikaciju. Proizvodnja u EU-u često je zbog nejednakih uvjeta skuplja nego u drugim dijelovima svijeta. To je slučaj, primjerice, s trajnim magnetima, za koje može biti čak tri puta skuplja. Brojni su razlozi za skuplju proizvodnju, od cijena energije do strožih propisa. Uz to, postojeći proizvođači pribjegavaju izravnoj manipulaciji tržištem, što dovodi do nestabilnosti cijena i oslabljuje poslovni model europskih projekata u području kritičnih sirovina. To odvraća europske proizvođače niže u proizvodnom lancu od sklapanja dugoročnih ugovora o kupnji s dobavljačima iz EU-a. EU mora suzbiti poteškoće s kojima se suočavaju novi sudionici kako bi poslovali na vrlo koncentriranom tržištu, posebno ako drugi akteri primjenjuju netržišne prakse i ponašanja potaknuta geopolitičkim ili drugim negospodarskim interesima.

⁽⁵⁾ COM(2025) 977 final.

Komisija stoga donosi **akcijski plan RESourceEU** kako bi se ubrzalo postizanje ciljeva Akta o kritičnim sirovinama, očuvala i proširila proizvodnja primarnih i sekundarnih kritičnih sirovina u EU-u, ojačala otpornost EU-a na poremećaje u opskrbi i utvrdili koraci prema bržoj diversifikaciji lanaca opskrbe kritičnim sirovinama. Akcijski plan RESourceEU dopunjuje druge mjere za postizanje ciljeva gospodarske sigurnosti Unije u okviru strateškog pristupa predstavljenog u Komunikaciji o gospodarskoj sigurnosti i doprinosi ciljevima utvrđenima u Komunikaciji o Planu za čistu industriju ⁽⁶⁾.

Iako se akcijski plan može primjenjivati na sve kritične sirovine, težište je na jačanju lanaca vrijednosti za trajne magnete koji sadrže elemente rijetkih zemalja, sirovine za baterije i sirovine povezane s obranom zbog njihove strateške važnosti za ciljeve europske konkurentnosti, tranzicije i obrambene pripravnosti. Stoga se u akcijskom planu predviđaju mjere za ubrzavanje provedbe projekata u području kritičnih sirovina koji mogu postati operativni do 2029. i ranije. Nakon što ti razrađeni projekti postanu operativni, moći će znatno doprinijeti smanjenju ovisnosti EU-a i potaknuti ostatak lanca vrijednosti. To će pomoći u postavljanju temelja za konkurentnu industriju kritičnih sirovina u Europi i za uspješnu provedbu svih sadašnjih i budućih strateških projekata u području kritičnih sirovina. Te mjere, čiji će glavni pokretač biti kružnost, temeljit će se na potpori za projekte recikliranja i regulatornim poticajima za uporabu sirovina.

1. OSIGURAVANJE OPSKRBE USPOSTAVLJANJEM EUROPSKOG CENTRA ZA KRITIČNE SIROVINE

Rješavanje problema nabave kritičnih sirovina podrazumijeva strateški nadzor i dugoročni europski strukturni odgovor kako bi se ispunili ciljevi Akta o kritičnim sirovinama i akcijskog plana RESourceEU.

Na temelju iskustava Japanske organizacije za metale i energetske sigurnost (JOGMEC) Komisija će u 2026. uspostaviti Europski centar za kritične sirovine („Centar”), čija će zadaća biti pomoć u osiguravanju pristupa kritičnim sirovinama za europsku industriju. Centar će sustavno prikupljati informacije o lancu vrijednosti kritičnih sirovina i primarnim i sekundarnim tržištima. Na tim će se informacijama temeljiti europske i nacionalne mjere u području ulaganja, stvaranja zaliha i zajedničke nabave.

Osim toga, Centar će koristiti te informacije kako bi osigurao svoju glavnu ulogu u usmjeravanju mjera i financiranja na razini EU-a i na nacionalnoj razini duž lanca opskrbe kritičnim sirovinama u EU-u, a posebno u strateškim projektima, oslanjajući se pritom na financijske instrumente prilagođene potrebama projekata. To će uključivati razne instrumente, od zajmova i jamstava do vlasničkog kapitala, u suradnji s javnim i privatnim financijskim institucijama i fondovima država članica za kritične sirovine. Centar će kao upravitelj portfelja obuhvaćati i domaće i globalne aktivnosti za izgradnju diversificiranog, održivog i sigurnog lanca vrijednosti primarnih i sekundarnih kritičnih sirovina. Usto će pratiti projekte tijekom njihova razvojnog ciklusa i rada kako bi osigurao njihov brz razvoj i nastavak provedbe u EU-u i u pouzdanim partnerskim zemljama.

Centar će djelovati kao štit za potporu dugoročnoj konkurentnosti EU-a i otpornosti jedinstvenog tržišta tako što će olakšavati stvaranje strateških zaliha primarnih i sekundarnih kritičnih sirovina u koordinaciji s industrijskim akterima iz EU-a i državama članicama. Kako bi se osigurala održivost projekata i uspostavile zalihe, Centar će imati

⁽⁶⁾ COM(2025) 85 final.

ovlasti za provedbu zajedničke nabave i za usklađivanje potražnje i ponude. Prioritet Centra bit će i nabava kritičnih sirovina važnih za strateške sektore Unije, kao što su zrakoplovno-svemirski i obrambeni sektor, uz istodobno osiguravanje usklađenosti i komplementarnosti s radom država članica i industrije na stvaranju zaliha.

Centar će s radom započeti 2026. na temelju mehanizama iz Akta o kritičnim sirovinama i akcijskog plana RESourceEU. Komisija će do drugog tromjesečja 2026. predložiti i zakonodavne instrumente koji će omogućiti da Centar raspolaže potrebnim alatima za provedbu svih predviđenih aktivnosti u drugoj fazi.

2. PROMICANJE I UBRZAVANJE PRIORITETNIH PROJEKATA

Utvrđivanje i podupiranje relevantnih projekata neophodno je za uspostavljanje europskog lanca opskrbe kritičnim sirovinama i za osiguravanje diversifikacije izvora opskrbe EU-a. Komisija je na temelju Akta o kritičnim sirovinama već odobrila 60 strateških projekata, uključujući njih 13 u trećim zemljama ⁽⁷⁾. Neki od tih strateških projekata i drugih projekata u području kritičnih sirovina mogu se provesti u vrlo kratkom roku, što bi pomoglo da EU najkasnije do 2029. za 30 % – 50 % smanji svoju ovisnost o jednoj zemlji za lance vrijednosti sirovina povezanih s baterijama, elementima rijetkih zemalja ili obrambenom industrijom ⁽⁸⁾. Kako bi se postigao potreban proizvodni kapacitet, u okviru tih projekata nužno je mobilizirati oko 2,15 milijardi EUR da bi se zadovoljile procijenjene financijske potrebe za kapitalne i operativne rashode. To se ne može postići bez javne intervencije za smanjivanje rizika projekata i mobiliziranje znatnih privatnih ulaganja.

Stoga je potrebno aktivirati alate za smanjivanje rizika i ukloniti regulatorna uska grla kako bi se ubrzao početak proizvodnje u okviru takvih relevantnih projekata. U suprotnom bi projekti bili usporeni zbog nevoljkosti ulagača da se obvežu na dugoročno i složeno poslovanje te zbog ograničenog zanimanja industrije niže u proizvodnom lancu za ugovore o otkupu.

2.1. Uspostava financijskog centra za kritične sirovine radi ubrzavanja projekata u području kritičnih sirovina u EU-u i u partnerskim zemljama

Komisija, države članice te javne i privatne financijske institucije već podupiru strateške projekte odabrane ranije ove godine u okviru Akta o kritičnim sirovinama. Za snažniji razvoj europskog lanca vrijednosti kritičnih sirovina potrebno je privući i dovoljno privatnog kapitala iz EU-a. U tom će kontekstu unija štednje i ulaganja imati glavnu ulogu u olakšavanju pristupa privatnom financiranju za poduzeća iz EU-a u svakoj fazi njihova razvojnog ciklusa.

Potpore lancu vrijednosti kritičnih sirovina pruža se u okviru niza programa financiranja sredstvima EU-a. U okviru poziva **Inovacijskog fonda** za 2024. dodijeljena su sredstva za pet projekata u području kritičnih sirovina u vrijednosti od 376 milijuna EUR, posebno za strateški projekt Polvolt u Poljskoj za proizvodnju postrojenja za recikliranje sirovina za baterije s niskim emisijama. Uz to, nekoliko projekata za koje su sredstva dodijeljena iz Inovacijskog fonda dobilo je pečat STEP-a kako bi se olakšalo financiranje na nacionalnoj

⁽⁷⁾ https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/raw-materials/areas-specific-interest/critical-raw-materials/strategic-projects-under-crma/selected-projects_en.

⁽⁸⁾ Procjene na temelju najavljenih planiranih proizvodnih kapaciteta.

razini. Iz **Fonda za pravednu tranziciju** dodijeljeno je 18,7 milijuna EUR za projekt magneti koji sadrže elemente rijetkih zemalja Neo Performance u Estoniji.

Europska investicijska banka (EIB) se okviru svoje nove strateške inicijative za kritične sirovine obvezala osigurati do 2 milijarde EUR godišnje u obliku zajmova, poduzetničkog duga i privatnih sredstava za projekte povezane s kritičnim sirovinama ⁽⁹⁾. EIB je putem ugovora o zajmu, uz potporu fonda InvestEU, već osigurao financijska sredstva za strateške projekte UpCatalyst (obrada grafita) i Keliber (vađenje i prerada litija). Kako bi pridonio isplativosti projekata za kritične sirovine, EIB je uspostavio namjensku savjetodavnu potporu za kritične sirovine, koja pruža tehničku pomoć i smjernice za strukturiranje projekata u svrhu privlačenja ulaganja.

Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD) je uz potporu Komisije pokrenula instrument za mobilizaciju 100 milijuna EUR za ulaganje vlasničkog kapitala u istraživačke projekte u području kritičnih sirovina ⁽¹⁰⁾. EBRD je izvršio i ulaganja u vlasnički kapital od oko 6 milijuna EUR za strateški projekt EuroManganese u Češkoj i 3,6 milijuna EUR za strateški projekt Sarytogan Graphite u Kazahstanu ⁽¹¹⁾ ⁽¹²⁾. **Financiranje za smanjivanje rizika na razini EU-a presudno je za potporu razvoju lanca vrijednosti kritičnih sirovina u EU-u, ali su potrebne dodatne mjere s praktičnim pristupom usmjerenim na rezultate i projekte.** Za početak, Komisija će koordinirati trenutačne fragmentirane izvore financiranja u području kritičnih sirovina, kao i razne uključene aktere. Komisija će osigurati veću usklađenost svih mjera, od financiranja istraživanja do povećanja financiranja i upravljanja bespovratnim sredstvima. Ujedno će raditi na izbjegavanju nepovezanosti instrumenata za unutarnje i vanjsko djelovanje kako bi se promicali svi relevantni projekti za EU i osigurao pristup lancu vrijednosti za projekte u području kritičnih sirovina, uzimajući u obzir doprinos MSP-ova.

Komisija će uspostaviti financijski centar za kritične sirovine radi strateške koordinacije financijske potpore, pružanja tehničke pomoći nositeljima projekata i nacionalnim upravama i ubrzavanja razvoja projekata. Financijski centar objedinit će razne izvore sredstava za pružanje potpore kako bi se mogla pružati potpora relevantnim projektima duž lanca vrijednosti, s posebnim naglaskom na recikliranje, i na različitim razinama tehnološke razrade (od inovacija do uvođenja na tržište):

- **InvestEU** pruža važan kapacitet za smanjivanje rizika za projekte u području kritičnih sirovina duž lanca vrijednosti. Komisija očekuje da će se iz tog programa u razdoblju 2026. – 2027. mobilizirati oko 2 milijarde EUR dodatnih ulaganja povezanih s kritičnim sirovinama, među ostalim zahvaljujući jačanju skupnog paketa InvestEU.
- Inovativni projekti duž lanca vrijednosti kritičnih sirovina podupirat će se i iz **Inovacijskog fonda**: u okviru poziva za 2025. izdvojit će se 1 milijarda EUR za proizvodnju čiste tehnologije, pri čemu će u prvom planu biti jačanje lanaca vrijednosti kritičnih sirovina za primjene čistih tehnologija u EU-u, primjerice trajnih magneti koji sadrže elemente rijetkih zemalja i baterije.

⁽⁹⁾ <https://www.eib.org/en/press/all/2025-156-eib-steps-up-financing-for-european-security-and-defence-and-critical-raw-materials>.

⁽¹⁰⁾ [EBRD i EU mobilizirat će do 100 milijuna EUR za ulaganja u kritične sirovine.](#)

⁽¹¹⁾ [Vlasničko ulaganje u Euro Manganese | Ulaganja za blagostanje.](#)

⁽¹²⁾ [AsxDownload.aspx.](#)

- I strategija „**Battery Booster**”, s omotnicom od 1,8 milijardi EUR, bit će osmišljena za financiranje projekata u području kritičnih sirovina ključnih za lanac vrijednosti baterija, posebno za litij, kobalt, nikal, mangan i grafit, u iznosu do 300 milijuna EUR.
- S obzirom na njihovu važnost za obrambenu industriju, Komisija će surađivati s državama članicama na integraciji kritičnih sirovina kao prioritarnog područja u kontekstu sustava sigurnosti opskrbe i prioriteta financiranja za predstojeći **Program za europsku obrambenu industriju** ⁽¹³⁾.

Komisija će 2026. pokrenuti novi pristup financiranju projekata, koji će prvenstveno biti usmjeren na povećanje dugoročne održivosti projekata u području kritičnih sirovina. To će se ostvariti poticanjem i osiguravanjem otkupa tih sirovina u EU-u. Na taj će se način povećati važnost sve veće potražnje EU-a za diversificiranim i otpornim lancima opskrbe kritičnim sirovinama.

U 2026. iz **Inovacijskog fonda** na raspolaganje će se staviti najmanje 700 milijuna EUR u okviru poziva namijenjenog proizvodnji čistih tehnologija i lancima opskrbe kritičnim sirovinama. Za poziv će biti prihvatljivi i projekti u području čistih tehnologija i projekti u području kritičnih sirovina, a Komisija će promicati integrirani pristup tako što će davati prednost projektima proizvodnje čistih tehnologija, to jest nabavi kritičnih sirovina na temelju domaćih ugovora o otkupu ili iz drugih diversificiranih izvora od pouzdanih partnera. Ako nositelj projekta dokaže da to nije izvedivo, bit će potreban plan za brzu diversifikaciju opskrbe kritičnim sirovinama. Države članice pozvat će se da doprinesu financiranju tog poziva u obliku bespovratnih sredstava kao usluge, u skladu s državnim potporama.

Kako bi se dodatno potaknuli ugovori o otkupu, Komisija će surađivati s državama članicama i zainteresiranim financijskim institucijama na osmišljavanju financijskih instrumenata za smanjivanje rizika, kao što su ugovori za kompenzaciju razlike.

U skladu s Komunikacijom o gospodarskoj sigurnosti EU-a bit će ključno osigurati da projekti za koje se dodijeli potpora kontinuirano štite sigurnost opskrbe. Komisija će surađivati s EIB-om i EBRD-om na utvrđivanju strogih uvjeta koji će osigurati vidljiv učinak projekata u području kritičnih sirovina koji se podupiru sredstvima EU-a na predviđenim tržištima.

Centar za kritične sirovine imat će središnju ulogu u praćenju i podupiranju razvoja i provedbe projekata te će **koordinirati aktivnosti financijskog centra za kritične sirovine.**

Općenito, EU bi u sljedećih 12 mjeseci u okviru pristupa Tima Europa trebao mobilizirati 3 milijarde EUR sredstava za izravnu potporu lancu vrijednosti kritičnih sirovina.

2.2. Iskorištavanje kapaciteta država članica i regija

S obzirom na razmjer izazova potreban je sveobuhvatan pristup u kojem se maksimalno iskorištavaju sinergije potpore na razini EU-a i financijskih sredstava nacionalnih i lokalnih uprava. Francuska, Njemačka, Italija i Nizozemska uspostavile su

(13) https://defence-industry-space.ec.europa.eu/eu-defence-industry/edip-dedicated-programme-defence_en.

nacionalne fondove za kritične sirovine, a slične mjere poduzimaju i druge države članice. Države članice pozivaju se da iskoriste svoja domaća sredstva za kritične sirovine kako bi osigurale brzu provedbu projekata koji doprinose otpornosti lanca vrijednosti EU-a. U tu se svrhu države članice potiču da u potpunosti iskoriste mogućnosti dodjele potpora za prihvatljive projekte, posebno iz programa državnih potpora odobrenih na temelju Okvira za državne potpore u sklopu Plana za čistu industriju. U kontekstu preispitivanja programâ kohezijske politike u sredini programskog razdoblja Komisija potiče države članice i regije da usmjere sredstva u iznosu do 1 milijarde EUR u potporu strateškim projektima odabranima na temelju Akta o kritičnim sirovinama. Sredstva se već preraspodjeljuju za ulaganja koja doprinose ciljevima **Platforme za strateške tehnologije za Europu (STEP)**, koja obuhvaća lance vrijednosti kritičnih sirovina ⁽¹⁴⁾.

Države članice ujedno se pozivaju da iskoriste financijsku pomoć za stvaranje zaliha sirovina kako bi poboljšale dostupnost obrambenih proizvoda u skladu s **Uredbom o sigurnosnim mjerama za Europu (SAFE)** ⁽¹⁵⁾. Države članice koje su članice NATO-a mogu se nadovezati na Izjavu sa sastanka na vrhu u Haagu kako bi izdvojile sredstva za projekte u području kritičnih sirovina relevantnih za obranu u okviru svoje obveze izdvajanja 1,5 % BDP-a za jačanje svoje sigurnosti ⁽¹⁶⁾.

Kako bi se maksimalno povećali učinci javne intervencije, nužno je nastaviti suradnju i koordinaciju aktivnosti na razini EU-a i nacionalnoj razini. Komisija će stoga u okviru **Odbora za kritične sirovine** nastaviti surađivati s državama članicama i financijskim institucijama na koordinaciji uvođenja instrumenata za financiranje kritičnih sirovina.

2.3. Iskorištavanje međunarodnih partnerstava za konkretne projekte

Međunarodna partnerstva u području sirovina donose konkretne rezultate za EU i njegove partnere. Na bilateralnoj razini projekti, ulaganja i programi suradnje provode se u okviru partnerstava. Komisija je sa svojih 15 partnera utvrdila portfelj od 60 projekata od izravne važnosti za EU ⁽¹⁷⁾. Posljednjih se godina povećao obujam i vrijednost uvoza kritičnih sirovina iz Kanade, Kazahstana, Grenlanda, Čilea i Namibije ⁽¹⁸⁾.

Međutim, zbog promjenjivih globalnih okolnosti nužno je povećati operacionalizaciju strateških partnerstava i multilateralnih inicijativa. Primjenom pristupa na temelju projekata Komisija će osigurati skup instrumenata za potporu relevantnim projektima u različitim fazama njihova razvoja i pobrinuti se da ostvaruju veliku lokalnu dodanu vrijednost i druge socioekonomske koristi. Komisija će u prvoj fazi u okviru programa Obzor Europa za razdoblje 2021. – 2027. uspostaviti sufinancirano europsko partnerstvo država članica i trećih zemalja za sufinanciranje istraživačkih i inovacijskih projekata duž lanca vrijednosti kritičnih sirovina s očekivanim ukupnim

⁽¹⁴⁾ https://strategic-technologies.europa.eu/index_en?prefLang=hr.

⁽¹⁵⁾ Uredba Vijeća (EU) 2025/1106 od 27. svibnja 2025. o uspostavi Instrumenta za sigurnosne mjere za Europu (SAFE) putem jačanja europske obrambene industrije.

⁽¹⁶⁾ [Izjava sa sastanka na vrhu u Haagu | Službeni tekst NATO-a](#)

⁽¹⁷⁾ Argentina, Australija, Kanada, Čile, Demokratska Republika Kongo, Grenland, Kazahstan, Namibija, Norveška, Ruanda, Srbija, Južna Afrika, Ukrajina, Uzbekistan i Zambija.

⁽¹⁸⁾ Na primjer, od 2000. do 2024. povećala se i količina (s 32 153,3 tone na 673 982,9 tona) i vrijednost (sa 188 milijuna EUR na 662 milijuna EUR) uvoza kritičnih sirovina iz Kazahstana. Posebno se povećao ukupni uvoz određenih kritičnih sirovina u EU iz Kanade u razdoblju nakon sklapanja CETA-e (2017. – 2023.) u odnosu na razdoblje prije sklapanja CETA-e (2012. – 2016.). Uvoz litija u EU povećao se za 11 %, grafita za 33 %, mangana za 28 %, a elemenata rijetkih zemalja za 24 %.

proračunom od 300 milijuna EUR ⁽¹⁹⁾. Zatim će se financijskim instrumentima strategije Global Gateway podupirati strateški projekti i drugi relevantni projekti izvan EU-a, čime će se osigurati da opskrba bude usmjerena na otkup u EU-u, kao u projektu Malmberg za opskrbu molibdenom, koji provodi poduzeće Greenland Resources. Jamstveni instrumenti fonda EFOR+ upotrijebit će se za privlačenje javnog i privatnog kapitala u složenim, visokorizičnim okruženjima za kritične sirovine. Konačno, u okviru instrumenta radne skupine EIB-a za kritične sirovine i Komisijina instrumenta za kritične sirovine pružat će se tehnička pomoć, što će olakšati postizanje isplativosti obećavajućih projekata. Razrađeniji projekti mogli bi se zatim podupirati jamstvom ili instrumentima mješovitog financiranja iz Europskog fonda za održivi razvoj plus.

EU bi svakako trebao mobilizirati sva svoja diplomatska i gospodarska sredstva kako bi olakšao brzo sklapanje ugovora između europskih poduzeća i poduzeća iz trećih zemalja duž lanca vrijednosti sirovina.

2.4. Ubrzavanje provedbe projekata

Komisija radi na osiguravanju dugoročne održivosti relevantnih projekata EU-a pojednostavnjenjem i racionalizacijom postupka izdavanja dozvola.

Akt o kritičnim sirovinama prvi je odgovor na nesigurnosti u **izdavanju dozvola** jer se njime od država članica zahtijeva strogo pridržavanje rokova za izdavanje dozvola za strateške projekte (27 mjeseci za projekte vađenja i 15 mjeseci za projekte prerade i recikliranja) i uspostava jedinstvenih kontaktnih točaka za koordinaciju postupka izdavanja dozvola za projekte. Države članice koje još nisu uspostavile **jedinstvene kontaktne točke** trebale bi to odmah učiniti, a sve države članice trebale bi svojim upravama osigurati potrebne resurse kako bi se poštovali rokovi za izdavanje dozvola za strateške projekte iz Akta o kritičnim sirovinama. Nepostojanje jedinstvene kontaktne točke otežava ubrzavanje postupaka izdavanja dozvola, posebno za projekte koji su određeni kao strateški, kao što je projekt vađenja bakra u rudniku Rovina u Rumunjskoj.

Komisija preispituje i prilagođava svoj pravni okvir kako bi uklonila sva regulatorna uska grla i oslobodila potencijal domaće proizvodnje i recikliranja.

Kao prvi korak Komisija će podnijeti prijedlog o ubrzavanju izdavanja okolišnih dozvola, koji će uključivati odredbe za ubrzavanje izdavanja dozvola za projekte u području kritičnih sirovina.

Osim toga, kako bi se povećale sinergije i komplementarnost Strategije za otpornost vodoopskrbe i Akta o kritičnim sirovinama, **Komisija će u prvom tromjesečju 2026. izdati smjernice** kako bi se omogućila **jednostavnija i usklađenija provedba prava EU-a o izdavanju okolišnih dozvola, uključujući aspekte povezane s rudarskim sektorom, u državama članicama**. U smjernicama će se pojasniti elementi kao što je usklađenost sa standardima kvalitete okoliša na razini vodnog tijela u cjelini te promicati jednostavnije i brže usklađivanje. Potvrdit će se i da propisi omogućuju uzimanje u obzir „prirodnih” pozadinskih koncentracija pri ocjeni kemijskog stanja površinskih voda.

Komisija će uz smjernice **do drugog tromjesečja 2026. preispitati i revidirati Okvirnu direktivu o vodama** na temelju doprinosa i iskustava dionika u državama članicama, pri čemu će posebnu pozornost posvetiti pojednostavnjenju i potrebi za uklanjanjem mogućih

⁽¹⁹⁾ https://cordis.europa.eu/programme/id/HORIZON_HORIZON-CL4-INDUSTRY-2025-01-MATERIALS-64.

prepreka kako bi se promicala kružnost i pristup kritičnim sirovinama u EU-u, uz istodobno očuvanje okoliša i zdravlja ljudi.

Ujedno će u najavljenom reviziji Uredbe o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) te u trenutačnoj provedbi i mogućim budućim revizijama Direktive o karcinogenim, mutagenim i reproduktivno toksičnim tvarima (CMRD) uzeti u obzir specifičnu operativnu stvarnost sektora vađenja, sektora recikliranja i sektora prerade, uz zadržavanje najviše razine zaštite radnika, zdravlja i okoliša ⁽²⁰⁾ ⁽²¹⁾.

Uz jednostavnije izdavanje dozvola, za aktivnosti u području kritičnih sirovina potrebni su poticajni uvjeti. Komisija je pokrenula projekt za potporu korisnoj **industrijskoj suradnji duž lanca vrijednosti kritičnih sirovina**, uključujući suradnju među MSP-ovima, u skladu s pravom tržišnog natjecanja. Komisija je spremna pružiti i smjernice za poduzeća uključena u projekte industrijske suradnje za povećanje učinkovitosti.

Naposljetku, EU radi i na ispunjavanju potreba za ljudskim kapitalom u okviru aktivnosti u području kritičnih sirovina, i to uspostavom opsežnog partnerstva za vještine u području kritičnih sirovina i Akademije za sirovine radi promicanja vještina relevantnih za zaposlenike u lancima opskrbe kritičnim sirovinama ⁽²²⁾ ⁽²³⁾.

Mjere za promicanje i ubrzavanje prioritetnih projekata
Komisija će uspostaviti financijski centar za kritične sirovine s više stupova radi smanjivanja rizika projekata u području kritičnih sirovina primjenom niza instrumenata EU-a, uključujući InvestEU, Inovacijski fond EU-a, „Battery Booster” i Program za europsku obrambenu industriju. Cilj je mobilizirati 3 milijarde EUR u sljedećih 12 mjeseci.
Komisija, države članice i partnerske zemlje dodatno će operacionalizirati strateška partnerstva ubrzavanjem potpore za projekte u trećim zemljama, i to u obliku tehničke pomoći, jamstava i instrumenata mješovitog financiranja uz potporu EU-ovih diplomatskih i gospodarskih sredstava.
Kako bi provedba plana RESourceEU počela što prije , Komisija i EIB danas pružaju financijsku potporu za dva projekta u području kritičnih sirovina koji će brzo ispuniti potrebe EU-a: projekt Malmbjerg za opskrbu molibdenom, koji provodi poduzeće Greenland Resources, za osiguravanje opskrbe obrambenog sektora i strateški projekt poduzeća Vulcan za vađenje litija u Njemačkoj, koji će doprinijeti opskrbi sirovinama za baterije. Za projekt je osigurana financijska potpora Europske investicijske banke u iznosu od 250 milijuna EUR.
Komisija će predložiti prilagodbe regulatornog okvira EU-a za izdavanje dozvola kako bi se poboljšali okvirni uvjeti i tako ubrzala provedba projekata u području kritičnih sirovina brže postanu operativni.
Do prvog tromjesečja 2026. Komisija će izdati smjernice o Okvirnoj direktivi o vodama, a do drugog tromjesečja 2026. tu će direktivu preispitati i revidirati.

⁽²⁰⁾ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH).

⁽²¹⁾ Direktiva 2004/37/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenim, mutagenim ili reproduktivno toksičnim tvarima na radu.

⁽²²⁾ https://pact-for-skills.ec.europa.eu/document/download/9a32c1f7-66e4-4af9-86db-df5a25856db7_en.

⁽²³⁾ <https://eitrawmaterials.eu/rawmaterials-academy>.

3. OSLOBAĐANJE POTENCIJALA ZA KRUŽNOST I INOVACIJE

3.1. Zadržavanje kritičnih sirovina u EU-u i recikliranje već dostupnih resursa

Recikliranje kritičnih sirovina neophodno je za povećanje proizvodnih kapaciteta EU-a. Međutim, u EU-u se u prosjeku prikupi samo 40 % proizvoda na kraju životnog vijeka, a reciklira se manje od 1 % elemenata rijetkih zemalja ⁽²⁴⁾. Drugim riječima, postoji određeni otpad od trajnih magneta i proizvoda na kraju životnog vijeka koji napušta EU, ostaje neiskorišten ili, još gore, završava na odlagalištu. Uz odgovarajuće sirovine i poticaje subjekti za recikliranje elemenata rijetkih zemalja u EU-u, kao što su Carester i Solvay u Francuskoj i Inspiree u Italiji, mogli bi pojačati svoje aktivnosti i proizvesti 3800 tona trajnih magneta od elemenata rijetkih zemalja u sljedećih nekoliko godina, što je oko 20 % današnje potražnje.

Stoga će Komisija do drugog tromjesečja 2026. predložiti ograničenja izvoza otpada i ostataka od trajnih magneta iz EU-a, i to na temelju detaljne procjene i uzimajući u obzir svoje međunarodne obveze i partnerstva s trećim zemljama. Zbog opasnosti od nestašice elemenata rijetkih zemalja potrebnih za proizvodnju trajnih magneta potrebne su posebne mjere kako bi se osigurao pristup potrebnim sirovinama, u skladu s kapacitetima EU-a za proizvodnju i širenje. Taj rad uključuje izradu podoznake na razini EU-a u okviru kombinirane nomenklature i Europskog kataloga otpada radi identifikacije i praćenja tokova trajnih magneta i proizvoda na kraju životnog vijeka koji sadržavaju te magnete. Usporedno s tim države članice trebat će intenzivnije raditi na suzbijanju nezakonitih tokova na vanjskim granicama.

Provedbenim aktom o označivanju, donesenim na temelju Uredbe o baterijama, **Komisija će olakšati uporabu i recikliranje sirovina za baterije.** Za recikliranje baterija potreban je i pristup crnoj masi, koji je europskoj industriji i dalje otežan. Zajednički istraživački centar procjenjuje da bi EU mogao preraditi oko 50 % – 65 % crne mase koju proizvede, što bi značilo do milijun dodatnih baterijskih sklopova za električna vozila godišnje. Međutim, taj je kapacitet i dalje uglavnom nedovoljno iskorišten jer se znatan udio europske crne mase i dalje izvozi u Aziju radi konačne uporabe. U ožujku 2025. odlučeno je da će se radi smanjenja tog rizika otpadne litij-ionske baterije i crna masa od rujna 2026. klasificirati kao opasni otpad ⁽²⁵⁾. To znači da će njihov izvoz u zemlje koje nisu članice OECD-a nakon tog datuma biti zabranjen. Komisija će raditi na djelotvornoj provedbi te zabrane i onemogućavati njezino zaobilazanje te će prema potrebi predstaviti mjere za daljnje ograničavanje izvoza crne mase. To znači da bi projekti recikliranja sirovina za baterije, kao što je Hydromet u Finskoj, mogli imati pristup dodatnoj crnoj masi za svoje potrebe.

Osim toga, Komisija će u proljeće 2026. predložiti ciljane mjere za aluminijski otpad kako bi se uklonile globalne neravnoteže, održala konkurentnost industrije aluminija i proveo Akcijski plan za čelik i metale. Ta se inicijativa temelji na rezultatima praćenja tokova otpada koji napušta EU, koje Komisija provodi od srpnja 2025., i pomoći će u osiguravanju da europske talionice i subjekti koji se bave recikliranjem zadrže dostatan

⁽²⁴⁾ Mc Govern, L., Tapoglou, E. i Georgakaki, A., Tokovi materijala iz postrojenja za energiju vjetra stavljenih izvan pogona do 2050. (*Material streams from wind energy decommissioning to 2050*), Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, 2025., https://data.europa.eu/doi/10.2760/0326924_JRC139814.

⁽²⁵⁾ Delegirana odluka Komisije (EU) 2025/934 od 5. ožujka 2025. o izmjeni Odluke 2000/532/EZ u pogledu ažuriranja popisa otpada u vezi s baterijskim otpadom.

pristup osnovnim sirovinama. Nakon daljnjih aktivnosti praćenja razmotrit će se slične mjere za bakreni otpad ako se to pokaže potrebnim.

Kad je riječ o ukupnom toku otpada od kritičnih sirovina, Komisija će omogućiti učinkovite pošiljke tog otpada i sekundarnih materijala unutar EU-a u okviru provedbe Uredbe o pošiljkama otpada, uključujući prelazak na digitalne postupke i moguće uvrštavanje određenih tokova otpada za recikliranje u EU-u na „zeleni popis” ⁽¹⁸⁾. Komisija će ujedno uklanjati mogućnosti za zaobilaženje propisa zbog kojih je trenutačno moguć izvoz bakrenog ili aluminijskog otpada koji je lažno predstavljen kao proizvod u treće zemlje ⁽¹⁹⁾.

3.2. Poticanje recikliranja kritičnih sirovina

Komisija potiče recikliranje proizvoda koji sadržavaju kritične sirovine. Uredbom o kritičnim sirovinama već su uvedeni zahtjevi za označivanje trajnih magneta kako bi se poboljšali postupci recikliranja. Nastavno na to Komisija predlaže izmjenu Akta o kritičnim sirovinama **kako bi se proširio popis proizvoda** koji sadržavaju trajne magnete za koje je potrebna **oznaka** s relevantnim informacijama za subjekte koji se bave recikliranjem.

Potrebne su i dodatne mjere kako bi se osiguralo da oporabljeni materijali ponovno uđu u lanac vrijednosti i da se sekundarne sirovine uistinu koriste u novim proizvodima. U Aktu o kritičnim sirovinama fokus je na otpadu nakon potrošnje kako bi se unaprijedilo prikupljanje otpada na kraju životnog vijeka i potaknuo razvoj sekundarnih tržišta u EU-u. Međutim, prema tom aktu u izračun recikliranog sadržaja ne uključuje se otpad prije potrošnje, iako je njegovo recikliranje obično čišće, jednostavnije i troškovno učinkovitije. Uključivanjem otpada prije potrošnje nastalog tijekom proizvodnje poboljšala bi se kratkoročna učinkovitost korištenja resursa i dopunila uporaba otpada nakon potrošnje, što je i dalje presudno za izgradnju sustava stvarne kružnosti i recikliranja. Komisija stoga danas predlaže izmjenu Akta o kritičnim sirovinama tako da se uvede obveza deklaracije o **recikliranom sadržaju dobivenom iz otpada prije i nakon potrošnje**. Na temelju prikupljenih informacija Komisija bi trebala definirati i minimalne udjele kritičnih sirovina oporabljenih iz otpada u EU-u prije i nakon potrošnje za korištenje u trajnim magnetima ugrađenima u proizvode. Time se podupire i kapacitet recikliranja u EU-u i tako stvaraju poticaji za proizvodnju za projekte kao što je MagREESource u Francuskoj.

Ne bi trebalo stati na trajnim magnetima od elemenata rijetkih zemalja, nego i povećati uporabu kritičnih sirovina iz e-otpada. Revizija Direktive o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (OEEO), kao dio Prijedloga akta o kružnom gospodarstvu, uključivat će mjere za poboljšanje prikupljanja električne i elektroničke opreme na kraju životnog vijeka kako bi se poboljšala uporaba kritičnih sirovina. Predložit će se i poboljšanje obrade električne i elektroničke opreme na kraju životnog vijeka kako bi se očuvale komponente bogate kritičnim sirovinama. Podložno odobrenju suzakonodavaca, revizija Direktive o otpadnim vozilima omogućit će uporabu kritičnih sirovina i iz vozila.

Slično tome, potrebno je dodatno raditi na smanjenju kritične ovisnosti o gnojivima u Europi, od kojih se neka baziraju na kritičnim sirovinama, i to recikliranjem i poticanjem domaće proizvodnje gnojiva.

3.3. Poticanje inovacija kako bi se omogućila zamjena i učinkovitost

Komisija podupire istraživanja i inovacije kako bi se poboljšale tehnologije vađenja, prerade i recikliranja kritičnih sirovina te njihova zamjena inovativnim naprednim materijalima, naprednom proizvodnjom i alternativnim rješenjima. Komisija je u zadnjih pet godina u okviru programa Obzor Europa već dodijelila 700 milijuna EUR za potporu razvoju projekata istraživanja i inovacija u lancu vrijednosti kritičnih sirovina; dvadeset je takvih projekata, primjerice projekti Barroso, Emili i Keliber Lithium, doprinijelo razvoju tehnologija za strateške projekte na temelju Akta o kritičnim sirovinama.

Kako bi se povećao taj potencijal zamjene i učinkovitosti, Komisija će u okviru programa Obzor Europa objaviti namjenske pozive u vrijednosti 593 milijuna EUR u okviru programa rada za razdoblje 2026. – 2027. za potporu optimizaciji korištenja resursa u kružnom gospodarstvu i u novim proizvodnim procesima.

Europsko vijeće za inovacije (EIC) osigurat će dodatnu potporu od 100 milijuna EUR u obliku mješovitog financiranja u okviru dva izazova Akceleratora EIC-a, jednog vrijednog 50 milijuna EUR za razvoj europskog lanca vrijednosti kritičnih sirovina i drugog vrijednog 50 milijuna EUR za napredne materijale za sustave obnovljivih izvora energije i skladištenja energije.

Europski fond za obranu iskoristit će se za povećanje konkurentnosti i inovativnosti europske obrambene tehnološke i industrijske baze tako što će se podupirati integracija relevantnih zamjena za kritične sirovine u obrambene proizvode i tehnologije.

Europska komisija podupirat će države članice u okviru Zajedničkog europskog foruma za važne projekte od zajedničkog europskog interesa u provedbi takvih projekata radi promicanja inovacija i prve industrijske primjene u nabavi, preradi i recikliranju kritičnih sirovina. Komisija će putem centra za potporu osmišljavanju važnih projekata od zajedničkog europskog interesa podupirati i dovršavanje osmišljavanja kandidata za važne projekte od zajedničkog europskog interesa u području kružnih naprednih materijala.

Istodobno će ubrzati razvoj i uvođenje zamjena za kritične sirovine primjenom inovacija u području naprednih materijala u skladu s **Aktom o naprednim materijalima**.

Mjere za oslobađanje potencijala za kružnost i inovacije u EU-u
Komisija će do drugog tromjesečja 2026. predložiti ograničenja izvoza otpada od trajnih magneta od elemenata rijetkih zemalja.
Komisija će do drugog tromjesečja 2026. predložiti i ciljane mjere za aluminijski otpad. Nakon daljnjeg praćenja razmotrit će se slične mjere za bakreni otpad.
U okviru akcijskog plana RESourceEU Komisija predlaže izmjenu Akta o kritičnim sirovinama tako da se poveća mogućnost recikliranja trajnih magneta od elemenata rijetkih zemalja.
Komisija će do trećeg tromjesečja 2026. na temelju Akta o kružnom gospodarstvu predložiti mjere za povećanje uporabe kritičnih sirovina, među ostalim iz e-otpada.
Komisija će do drugog tromjesečja 2026. predložiti akcijski plan za osiguravanje dostupnosti i cjenovne pristupačnosti domaćih gnojiva, uključujući mjere kojima se omogućuju reciklirane hranjive tvari i druge alternative gnojivima.

U okviru programa rada Obzora Europa za razdoblje 2026. – 2027. Komisija će objaviti namjenske pozive u vrijednosti od 593 milijuna EUR za potporu ciljevima akcijskog plana RESourceEU, uz dodatnu potporu Europskog vijeća za inovacije u iznosu od 100 milijuna EUR u obliku mješovitog financiranja.
--

Komisija će do četvrtog tromjesečja 2026. predložiti Akt o naprednim materijalima.
--

4. POVEĆAVANJE EUROPSKE POTRAŽNJE ZA EUROPSKIM PROJEKTIMA I STVARANJE TRAJNOG TRŽIŠTA

Aktualna nestabilnost cijena i netransparentne tržišne prakse dovode u pitanje postojeće proizvodne kapacitete i budući razvoj otpornijih lanaca vrijednosti kritičnih sirovina. To, uz druge faktore, objašnjava ograničen broj ugovora o otkupu između EU-a i partnera više i niže u proizvodnom lancu.

Stoga je javna intervencija nužna za diversifikaciju izvora opskrbe, ali i za stvaranje tržišnih mehanizama i pružanje potpore za provedbu projekata u području kritičnih sirovina, čime bi se prevladali veći troškovi, fluktuacije cijena i nesigurnost na globalnom tržištu.

4.1. Omogućivanje agregiranja potražnje i zajedničke kupnje europskih industrijskih subjekata

Komisija je u okviru EU-ove platforme za energiju i sirovine razvila namjenski mehanizam za sirovine. Svrha mu je povezivanje kupaca i dobavljača strateških sirovina, financijskih institucija i pružatelja usluga stvaranja zaliha. Zainteresiranim kupcima pružit će priliku da objedine potražnju i zajednički kupuju sirovine, a novim projektima da osiguraju ugovore o otkupu u skladu s EU-ovim protumonopolskim pravilima. Mehanizam će ujedno poboljšati pristup MSP-ova strateškim sirovinama jer će im se smanjiti troškovi traženja i omogućiti da dosegnu kritičnu veličinu da bi mogli nabavljati velike količine koje prodaju dobavljači. Platforma će znatno povećati transparentnost tržišta kritičnih sirovina. Osim toga, mogla bi podupirati buduće aktivnosti smanjivanja rizika koje će provoditi financijski centar za kritične sirovine. Kad postane operativan, Centar će se nadovezati na aktivnosti mehanizma za provedbu zajedničke javne nabave u ime javnih i privatnih tijela.

Komisija je od 18. studenog 2025. omogućila registraciju na platformi, a prvi krug povezivanja provest će se u ožujku 2026. ⁽²⁶⁾. Taj prvi krug bit će usmjeren na lance vrijednosti elemenata rijetkih zemalja, sirovina za baterije i sirovina za potrebe obrambene industrije koji su već dostupni ili će uskoro biti dostupni, što će posebno koristiti subjektima na malim, nelikvidnim tržištima, kao što su tržišta volframa ili galija ⁽²⁷⁾. Mehanizam za sirovine bit će namijenjen za dobavljače iz EU-a, Europskog gospodarskog prostora, prekomorskih zemalja i područja i zemalja s kojima je sklopljeno strateško partnerstvo. Budući krugovi povezivanja bit će usmjereni na razvoj projekata, osiguravanje diversificirane opskrbe strateškim sirovinama za industriju EU-a i povezivanje sudionika s uslugama skladištenja i stvaranja zaliha.

⁽²⁶⁾ [EU-ova platforma za energiju i sirovine – mehanizam za sirovine](#).

⁽²⁷⁾ Da bi tržište kritičnih sirovina bilo likvidno, potreban je dovoljan broj projekata na strani ponude, tako da se tržišni instrumenti kao što su dražbe mogu koristiti za određivanje konkurentne cijene (to je slučaj npr. s litijem). Na nelikvidnim tržištima djeluje samo jedan dobavljač ili vrlo malen broj dobavljača (to je npr. slučaj s galijem i germanijem).

Ta funkcija povezivanja s tržištem koju pruža platforma mora se dopuniti mehanizmima za poticanje sklapanja ugovora s diversificiranom skupinom dobavljača. U budućnosti će tu funkciju preuzeti Centar. S obzirom na to Komisija će pokrenuti postupak s dionicima kako bi proučila osmišljavanje, područje primjene i financiranje troškovno učinkovitog mehanizma za iskorištavanje donje granice cijena radi poticanja ulaganja u postrojenja za preradu u Europi i vađenje kritičnih minerala u Europi i partnerskim zemljama.

4.2. Poticanje diversifikacije kritičnih sirovina u europskoj industriji

Agregiranje ponude i potražnje prvi je korak prema stvaranju otpornog i diversificiranog tržišta kritičnih sirovina. Međutim, time se neće izravno smanjiti trajna razlika u cijenama koja utječe na projekte u EU-u u području kritičnih sirovina i doprinosi nestabilnosti tržišta.

Kako bi se potaknula daljnja diversifikacija nabave kritičnih sirovina, Komisija predlaže i ciljanu izmjenu Akta o kritičnim sirovinama. Europske industrijske sektore niže u proizvodnom lancu potrebno je potaknuti na diversifikaciju opskrbe jer se za svoju potražnju za kritičnim sirovinama više ne mogu u potpunosti oslanjati na izvoz iz Kine. U praksi će velika poduzeća morati **provesti procjenu rizika svojih lanaca opskrbe** i donijeti, prema potrebi, mjere ublažavanja, uključujući diversifikaciju kako bi se izbjegla ovisnost o jednom izvoru opskrbe. Komisija bi trebala imati kapacitet za poticanje djelotvornih mjera diversifikacije koje bi velika poduzeća trebala donijeti u slučaju znatnih ranjivosti, a u slučaju izostanka djelovanja, trebala moći i učiniti diversifikaciju obveznom. To bi trebalo i povećati potražnju za projektima u lancu vrijednosti EU-a i pomoći u osiguravanju opskrbe iz pouzdanih partnerskih zemalja. U današnjem geopolitičkom kontekstu dugoročne koristi diversifikacije uvelike nadmašuju kratkoročne financijske troškove. Privatna poduzeća i financijske institucije trebali bi to na odgovarajući način uzeti u obzir.

Nadalje, posebnu pozornost potrebno je posvetiti obrambenoj industriji EU-a. Kontrole izvoza kritičnih sirovina, uz pretpostavku odbijanja izvoza u slučaju krajnje upotrebe u vojne svrhe, uključujući **izvanteritorijalne kontrole obrambene opreme koja sadržava kritične sirovine koje provode treće zemlje**, jasna su i neposredna prijetnja sigurnosti i obrani EU-a. Institucije i države članice EU-a trebale bi u koordinaciji s NATO-om mobilizirati sva sredstva koja su im na raspolaganju kako bi brzo smanjile ovisnost o kritičnim sirovinama u lancima vrijednosti obrambene industrije, koristeći se pritom **rashodima za obranu kao dodatnim katalizatorom za pokretanje prioritetnih projekata u području kritičnih sirovina**. Komisija analizira mogućnosti poticaja za diversifikaciju opskrbe kritičnim sirovinama u kontekstu revizije Direktive o javnoj nabavi ⁽²⁸⁾ i **Direktive o javnoj nabavi u području obrane** i u okviru vodećih projekata u području obrambene pripravnosti do 2030. ⁽²⁹⁾. Uz to, javne naručitelje iz država članica potiče se da ugovarateljima omoguće sigurnu nabavu sirovina, npr. davanjem prednosti projektima koji se temelje na necjenovnim kriterijima, kao što je diversifikacija, posebno ako se oslanjaju na sirovine rafinirane ili reciklirane u EU-u.

⁽²⁸⁾ [Direktiva 2014/23/EU](#) o koncesijama, [Direktiva 2014/24/EU o javnoj nabavi](#) i [Direktiva 2014/25/EU](#) o komunalnim uslugama.

⁽²⁹⁾ Direktiva 2009/81/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji u području obrane i sigurnosti te izmjeni direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ.

4.3. Potpora stvaranju zaliha radi povećanja otpornosti europske industrije

Komisija i države članice rade na koordinaciji zaliha kritičnih sirovina, koje mogu biti nužne za ograničavanje rizika za sigurnost opskrbe. Trenutačno mnoga društva kupuju kritične sirovine samo kad su im potrebne, što je otežano zbog ograničenog izdavanja dozvola u Kini, nedostatka skladišnih kapaciteta, nedostatnih mogućnosti financiranja i promjene specifikacija materijala u slučaju dugih razdoblja skladištenja. Ta situacija dovodi do neoptimalnih uvjeta kupnje u razdobljima visokih cijena i niskih razina stvaranja zaliha. EU nema strukturni instrument za upravljanje zalihama kritičnih sirovina i osiguravanje pravilnog i pravednog oslobađanja zaliha u svim državama članicama u slučaju poremećaja, dok treće zemlje kao što su Japan, Sjedinjene Američke Države i Južna Koreja strateški rade na svojoj sigurnosti i gospodarskoj stabilnosti.

U srpnju 2025. donesena je Strategija EU-a za stvaranje zaliha kako bi se poboljšala interoperabilnost i koordinacija sustava stvaranja zaliha na razini EU-a i na nacionalnoj razini ⁽³⁰⁾. Nadalje, u okviru predstojećeg Programa za europsku obrambenu industriju podupirat će se aktivnosti za ubrzavanje prilagodbi strukturnim promjenama, uključujući one povezane sa sirovinama, stvaranjem zaliha sirovina i povećanjem rezervnih proizvodnih kapaciteta („uvijek spremni kapaciteti”).

Komisija i nekoliko država članica surađuju na pilot-projektu stvaranja zaliha kritičnih sirovina s ciljem razvoja učinkovitog i koordiniranog pristupa stvaranju zaliha kritičnih sirovina u EU-u. Pilot-projekt početak će se provoditi početkom 2026., temeljit će se na kapacitetima država članica i Komisije, a posebna će se pozornost posvetiti sekundarnim sirovinama. Analizirat će se logističke dimenzije stvaranja zaliha, primjerice uvjeti kupnje, skladištenja i oslobađanja kritičnih sirovina. U okviru pilot-projekta razmotrit će se i koja vrsta stvaranja zaliha na najbolji način podupire europsku industriju s obzirom na instrumente financiranja dostupne za te operacije i kako bi se osigurala usklađenost s ciljevima industrije. Centar će zatim aktivnosti iz pilot-projekta integrirati u operacije stvaranja zaliha.

Mjere za povećanje europske potražnje za europskim projektima i stvaranje trajnog tržišta
--

Komisija će do prvog tromjesečja 2026. pokrenuti prvi krug povezivanja na EU-ovoj platformi za energiju i sirovine, pri čemu će u prvom planu biti lanac vrijednosti trajnih magneta od elemenata rijetkih zemalja, sirovina za baterije i sirovina za potrebe obrambene industrije.
--

U okviru akcijskog plana RESourceEU Komisija predlaže izmjenu Akta o kritičnim sirovinama kako bi se potaknula diversifikacija lanaca opskrbe velikih tržišnih subjekata i tako spriječila ovisnost o pojedinačnim izvorima opskrbe.
--

Komisija analizira mogućnosti poticaja za diversifikaciju u kontekstu revizije Direktive o javnoj nabavi u području obrane i u okviru vodećih projekata u području obrambene pripravnosti do 2030.
--

Do prvog tromjesečja 2026. Komisija i države članice pokrenut će prvi pilot-projekt stvaranja zaliha kritičnih sirovina.
--

⁽³⁰⁾ COM(2025) 528 final.

5. ZAŠTITA JEDINSTVENOG TRŽIŠTA I OTPORNOSTI LANCA VRIJEDNOSTI KRITIČNIH SIROVINA U EU-U

5.1. Unapređenje praćenja lanaca opskrbe i koordinacija odgovora na poremećaje u opskrbi

U kriznim vremenima glavna je odgovornost EU-a zaštititi jedinstveno tržište, a Komisija osigurava da države članice surađuju, a ne da rade jedna protiv druge. To je glavni cilj Akta o izvanrednim okolnostima i otpornosti na unutarnjem tržištu (IMERA) ⁽³¹⁾. Od stupanja tog akta na snagu u svibnju 2026. i na temelju podataka prikupljenih u okviru provedbe Akta o kritičnim sirovinama Komisija će koristiti paket instrumenata iz IMERA-e za rješavanje problema u EU-ovom lancu vrijednosti. U slučaju aktivacije režima pojačanog opreza na unutarnjem tržištu ili režima za izvanredno stanje na unutarnjem tržištu u skladu s IMERA-om Komisija će moći odgovoriti na zahtjeve za informacije o proizvodnim kapacitetima, zalihama i poremećajima ili nestašicama u lancima opskrbe, ali i provoditi zajedničke kupnje, upućivati prioritetne zahtjeve i koordinirati distribuciju zaliha.

Prije stupanja tog akta na snagu Komisija je okupila države članice kako bi raspravile o poremećajima u opskrbi i koordinirale svoje reakcije. To je bilo moguće zahvaljujući praćenju lanaca opskrbe provedenom na temelju Akta o kritičnim sirovinama. Države članice i Komisija počele su testirati otpornost strateških lanaca opskrbe, a sljedeće zajedničke aktivnosti bit će usmjerene na lance vrijednosti elemenata rijetkih zemalja i kritične sirovine povezane s obranom. Države članice dužne su i pratiti ključne tržišne operatere u lancu vrijednosti kritičnih sirovina i obavijestiti Komisiju ako bi određeni događaji velikih razmjera mogli otežati njihov redoviti rad. Važno je surađivati s pouzdanim partnerima na ocjenjivanju poremećaja u opskrbi i jačanju pripravnosti.

5.2. Zaštita EU-a od neprijateljskog uplitanja

Komisija utvrđuje načine korištenja prikupljenih obavještajnih podataka o potencijalno štetnim tržišnim praksama. Iako strani ulagači mogu doprinositi projektima u području kritičnih sirovina u EU-u, EU mora osigurati da takva ulaganja donose stvarnu dodanu vrijednost jedinstvenom tržištu i da budu usklađena s našim ciljevima gospodarske sigurnosti. S obzirom na stratešku prirodu lanca vrijednosti kritičnih sirovina Komisija će strateške projekte na temelju Akta o kritičnim sirovinama integrirati kao „projekte ili programe u interesu Unije” u Uredbu o izravnim stranim ulaganjima, čime će se iz sigurnosnih razloga osigurati veća kontrola nad stranim ulaganjima u lanac vrijednosti kritičnih sirovina u EU-u.

U programu rada Obzora Europa za razdoblje 2026. – 2027. ograničit će se sudjelovanje kineskih subjekata i subjekata sa sjedištem u EU-u koji su pod kineskom kontrolom u svim istraživačkim i inovacijskim aktivnostima u području kritičnih sirovina. Komisija će takav pristup nastojati primijeniti i u drugim EU-ovim instrumentima financiranja te potiče države članice da postupaju slično kad je riječ o nacionalnoj financijskoj potpori u području kritičnih sirovina.

⁽³¹⁾ Uredba (EU) 2024/2747 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2024. o uspostavi okvira mjera povezanih s izvanrednim okolnostima na unutarnjem tržištu i s otpornosti unutarnjeg tržišta i izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 2679/98 (Akt o izvanrednim okolnostima na unutarnjem tržištu i otpornosti unutarnjeg tržišta).

Nastavno na njihov zajednički rad na zaštiti lanaca opskrbe od nepoštenih tržišnih praksi **Komisija, zemlje skupine G-7, Australija i Ukrajina podržale su Plan skupine G-7 za tržišta kritičnih minerala koja se temelje na standardima** ⁽³²⁾. Provedba tog plana pridonijet će sljedivosti i transparentnosti u lancu opskrbe, a utvrdit će se i okolišni, socijalni i upravljački kriteriji za izgradnju pouzdanih i sigurnih primarnih tržišta kritičnih minerala. Time će se potaknuti potražnja za prvoklasnim tržištima na međunarodnoj razini, a odgovorna proizvodnja postat će globalni standard. Komisija će osigurati da diversifikacija i otpornost lanca opskrbe ostanu ključne sastavnice tržišta koja se temelje na standardima.

Za zaštitu ulaganja EU-a i država članica u projekte u području kritičnih sirovina bit će nužno osigurati da se održivost tih projekata ne može narušiti predatorskim manipuliranjem tržištem ni netržišnom gospodarskom praksom i politikama postojećih dobavljača. U bliskoj suradnji sa skupinom G-7 i drugim partnerima te u skladu s Komunikacijom o gospodarskoj sigurnosti **Komisija namjerava razviti i primjenjivati odlučan politički pristup, uključujući trgovinske instrumente, koji EU-u omogućava brzo i odlučno djelovanje u slučaju netržišnog postupanja trećih zemalja, primjerice manipulacije cijenama, u lancima vrijednosti kritičnih sirovina** ⁽³³⁾. Komisija će tako iskoristiti glavne prednosti EU-a, kao što je pristup njegovu jedinstvenom tržištu, kako bi osigurala kratkoročni pristup kritičnim sirovinama u slučaju poremećaja u lancu opskrbe koje uzrokuju treće zemlje.

Mjere za zaštitu jedinstvenog tržišta i otpornosti lanca vrijednosti kritičnih sirovina
Komisija će od drugog tromjesečja 2026. i kad god to bude potrebno mobilizirati paket instrumenata iz IMERA-e kako bi zaštitila unutarnje tržište od poremećaja u opskrbi u lancu vrijednosti kritičnih sirovina.
Komisija će do drugog tromjesečja 2026. strateške projekte na temelju Akta o kritičnim sirovinama integrirati u Uredbu o izravnim stranim ulaganjima kako bi povećala kontrolu nad stranim ulaganjima u strateškim sektorima.
Komisija i partneri iz skupine G-7 istodobno će razvijati tržišta kritičnih sirovina koja se temelje na standardima, okolišnim, socijalnim i upravljačkim kriterijima te kriterijima diversifikacije opskrbe i otpornosti.
Komisija će do drugog tromjesečja 2026. razviti odlučan politički pristup, uključujući trgovinske instrumente, kako bi reagirala na netržišnu praksu, primjerice narušavanje cijena, u lancu vrijednosti kritičnih sirovina.

⁽³²⁾ <https://g7.canada.ca/en/news-and-media/news/roadmap-to-promote-standards-based-markets-for-critical-minerals>.

⁽³³⁾ Umetnuti upućivanje.

6. PARTNERSTVA S TREĆIM ZEMLJAMA RADI DIVERSIFIKACIJE

6.1. Jačanje i širenje angažmana EU-a

Kako bi se diversificirala opskrba EU-a kritičnim sirovinama, Komisija u ime EU-a i u suradnji s državama članicama provodi proaktivan diplomatski program za kritične sirovine. Osim sporazuma o slobodnoj trgovini i partnerstava za čistu trgovinu i ulaganja, od 2021. potpisano je **15 strateških partnerstava** za sirovine sa zemljama bogatima resursima, a EU dodatno proširuje i **svoju mrežu partnerstava s pouzdanim partnerima** ⁽³⁴⁾.

Cilj je tih partnerstava da i EU i njegovi partneri ostvaruju koristi od lokalnog oplemenjivanja. Nužno je stvaranje lokalne dodane vrijednosti i radnih mjesta, među ostalim omogućivanjem trećim zemljama da ojačaju svoje kapacitete i izvan područja vađenja. Općenito, cilj je partnerstava integrirati lanac vrijednosti obiju strana pružanjem potpore za zajedničke projekte i suradnjom u području okolišnih, socijalnih i upravljačkih standarda, istraživanja i inovacija.

Najnoviji memorandum o razumijevanju sklopljen je s **Južnom Afrikom** (20. studenog 2025.). U okviru njegove provedbe trebala bi se pružati potpora za konkretne projekte kao što su strateški projekt Zandkopsdrift za proizvodnju elemenata rijetkih zemalja i mangana i postrojenje za proizvodnju manganova sulfata monohidrata visoke čistoće društva Manganese Metal Company. Osim toga, Komisija je pokrenula bilateralne pregovore s **Brazilom**, strateškim partnerom s važnim lancima vrijednosti za elemente rijetkih zemalja, niobij, nikel, grafit, litij, mangan i aluminij.

Komisija će sa strateškim partnerima, zemljama s kojima je sklopljen sporazum o slobodnoj trgovini te zemljama proširenja i zemljama susjedstva raditi i na integraciji EU-ova lanca vrijednosti kritičnih sirovina. Na primjer, financirat će projekte u području kritičnih sirovina putem Okvira za ulaganja u Ukrajini, što bi moglo koristiti ukrajinskim strateškim projektima i potaknuti provedbu strateškog partnerstva EU-a i Ukrajine u području sirovina. Prema potrebi osigurat će i financijske instrumente putem Okvira za ulaganja na zapadnom Balkanu kako bi se olakšala integracija njihovih industrijskih lanaca vrijednosti s EU-om. Promicat će se pojačana suradnja sa zemljama susjedstva, posebno onima u sjevernoj Africi u pogledu pristupa resursima fosfatne rude i potaše te onima u Perzijskom zaljevu. Predstojeći akcijski plan Pakta za Mediteran sadržavat će niz ulagačkih projekata koji će također nuditi uzajamno korisne prilike našim partnerskim zemljama u južnom susjedstvu.

6.2. Nadovezivanje na multilateralne inicijative za diversifikaciju opskrbe

Na multilateralnoj razini EU i partneri iz skupine G-20 pozdravili su **okvir za kritične minerale**, zajednički plan za osiguravanje da kritični minerali potiču održiv rast i blagostanje u cijelom lancu vrijednosti ⁽³⁵⁾. Taj će okvir, među ostalim, doprinositi

⁽³⁴⁾ S Argentinom, Australijom, Kanadom, Čileom, Demokratskom Republikom Kongom, Grenlandom, Kazahstanom, Namibijom, Norveškom, Ruandom, Srbijom, Južnom Afrikom, Ukrajinom, Uzbekistanom i Zambijom.

⁽³⁵⁾ <https://www.consilium.europa.eu/hr/press/press-releases/2025/11/22/g20-johannesburg-leaders-declaration/>.

mapiranju geoloških resursa, unapređenju okolišnih, socijalnih i upravljačkih standarda i povećanju ulaganja u lanac vrijednosti kritičnih sirovina.

Kako bi se kolektivno smanjili rizici projekata u području kritičnih sirovina, Komisija podupire Savez za proizvodnju kritičnih minerala u okviru kanadskog predsjedanja skupinom G-7. Popis projekata koji su najavljeni i za koje je potpora dodijeljena na ministarskom sastanku skupine G-7 u listopadu 2025. prvi je korak prema koordiniranoj potpori globalnom lancu opskrbe kritičnim sirovinama. U budućnosti bi se trebali uključiti dodatni projekti iz raznih jurisdikcija. Savez za proizvodnju kritičnih minerala i plan skupine G-7 za tržišta temeljena na standardima rezultat su prethodno navedenih mjera na strani ponude i na strani potražnje u lancu vrijednosti kritičnih sirovina.

Mjere za partnerstva s trećim zemljama radi diversifikacije opskrbe
Diplomatski i gospodarski instrumenti EU-a u kontekstu Tima Europa koristit će se i za potporu sklapanju ugovora između EU-a i poduzeća iz trećih zemalja.
Komisija će pokrenuti pregovore o partnerstvu za kritične sirovine s Brazilom. Komisija će poboljšati suradnju s južnim susjedstvom, posebno u okviru predstojećeg akcijskog plana Pakta za Mediteran.
Komisija će uz pomoć Saveza za proizvodnju kritičnih minerala skupine G-7 nastojati smanjiti rizik projekata u području kritičnih sirovina u EU-u i partnerskim zemljama.
Komisija će poduzimati daljnje korake u vezi s preuzetom zajedničkom obvezom i snažnim zalaganjem za diversifikaciju na razini skupine G-20, i to putem okvira skupine G-20 za kritične minerale.

ZAKLJUČAK

Iako je Europska unija utvrdila jasan program za osiguravanje opskrbe kritičnim sirovinama, očekuje se da će se trenutačna visoka razina ovisnosti smanjivati postupno i u srednjoročnom razdoblju. S obzirom na razmjere situacije, samo odlučno zajedničko djelovanje EU-a i država članica može pomoći europskoj industriji u opsežnom radu na diversifikaciji, i to primjenom niza instrumenata te korištenjem kompetencija i financijskih kapaciteta za razvoj stabilnog i učinkovitog lanca vrijednosti kritičnih sirovina u EU-u.

U planu RESourceEU utvrđen je niz mjera za jačanje EU-ove politike diversifikacije s kratkoročnim učinkom kako bi se brzo povećala otpornost EU-a na poremećaje u lancima opskrbe, a tržištima ukazalo na novi smjer politike u srednjoročnom razdoblju. Tim će mjerama pridonijeti osnivanje Centra, koji će upravljati namjenskim instrumentima i mehanizmima zaštite cijena i imati kapacitet za promicanje diversifikacije, razvoja projekata i otpornosti lanca vrijednosti kritičnih sirovina u EU-u. Centar će financijsku potporu dobivati iz Europskog fonda za konkurentnost, koji je predložen kao dio idućeg višegodišnjeg financijskog okvira.

Diversifikacija opskrbe kritičnim sirovinama mora postati glavni politički prioritet EU-a u narednim godinama. Stoga će Komisija mobilizirati sve političke i financijske instrumente kako bi proširila EU-ovu bazu dobavljača kritičnih sirovina, unaprijedila domaće vađenje i recikliranje i smanjila trenutačnu prekomjernu ovisnost kad je riječ o opskrbi kritičnim sirovinama. Europska komisija poziva Europski parlament, države članice EU-a, partnere iz trećih zemalja, industrijske dionike i civilno društvo na pojačanu suradnju u području

kritičnih sirovina. Komisija poziva Europsko vijeće da podrži ovaj Plan. RESourceEU neće se moći provesti bez suradnje svih dionika.